

Darik Business Review: България има повече гори от преди 65 години. Защо горят все повече?

10.9.2026 - | Браншова камара на дървообработващата и мебелната промишленост

2026 г. е рекордна за Европа по изгорели горски площи, а сезонът на пожарите все още не е приключил. Успоредно с това наводнения тази година взеха хиляди жертви в Непал, а водната стихия в Струмяни у нас предизвика остър обществен и политически дебат — много от коментиращите по темата посочиха сечите като основна причина. Ето какво показват фактите за българските гори.

Данни за горския фонд

Горите заемат около 39% от територията на България. Дървесният запас се е увеличил над 3 пъти за последните 65 години — от 243 млн. м³ (1960 г.) на 750 млн. м³ (2025 г.). Годишният прираст е 13.5 млн. м³, а добивът — 5.4 млн. м³, т.е. използва се по-малко от половината от прираста. Според Националния доклад за състоянието на околната среда състоянието на горите е добро, но се влошава. Издънковите и нискостъблените гори са 48%, а иглолистните култури — 26%. Това са недълготрайни насаждения, които изискват активна грижа, за да не деградират.

Историческият урок

Ако се върнем доста години назад, след Освобождението България е поразена от тежки поройни наводнения с човешки жертви. Решението тогава е програма за масово залесяване и създаване на инфраструктура, стартирана от френския лесовъд Феликс Вожели заедно с български специалисти. Създадените по това време гори все още предпазват страната от ерозия и порои, но здравословното им състояние се влошава заради липса на текуща грижа.

Данни за пожарите: глобална тенденция

Данни на Global Forest Watch / World Resources Institute (Potapov et al., 2025), базирани на спътниково засичане на активни пожари (VIIRS), сочат следната тенденция за периода 2012-2024 г. (стойности спрямо средното ниво за 2012-2022 г.):

При горите като цяло активните пожари се задържат сравнително стабилно около и леко над средното ниво за периода — с колебания, но без изразен възходящ тренд.

При девствените, никога неексплоатирани горски масиви (гори без каквато и да е човешка намеса) картината е различна още от началото на периода: те показват много по-резки скокове и спадове — от 2018 до 2021 г. стойностите им се мятат между около 70% и 145%, докато при горите като цяло колебанията са много по-плавни (между 97% и 113%).

След 2022 г. поведението на девствените гори се променя качествено: вместо обичайното връщане надолу след пик, стойността расте две поредни години и достига над 220% спрямо средното за периода през 2024 г. — това не е еднократен скок, а траен възходящ тренд.

С други думи, точно горите без никаква стопанска намеса се оказват едновременно най-нестабилни през целия период и в последните години — най-застрашени от пожари в световен мащаб.

Данни за пожарите в България

Пожарът в Пирин тази година горя над месец, въпреки усилията на пожарникари, горски служители, доброволци и авиация, и бе овладян едва след първия сериозен дъжд. При гасенето му са бяха опънати километри маркучи заради силно затруднен достъп.

Наводнението в Струмяни нанесе щети и постави отново на дневен ред въпроса за връзката между състоянието на горите и водния режим. Властите съобщиха за масово съхнене на гори в Северна България — както при интродуцирани видове (акация), така и при местни сухоустойчиви видове (цер).

Цялата информация в сайта на Darik Business Review.

<https://timberchamber.com/darik-business-review-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D0%B8%D0%BC%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%87%D0%B5-%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B8-%D0%BE%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8-65>